

ПЗВО «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА»

ФАКУЛЬТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Кафедра фармації

Затверджено
на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.
Завідувач кафедри Лук'янчук В.Д.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВСТУП У ФАРМАЦІЮ

Галузь знань: 22 Охорони здоров'я

Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація

Освітня програма: Фармація

Освітній ступінь: другий (магістерський) рівень вищої освіти

2021 – 2022 навчальний рік

1. Загальна інформація про дисципліну	
	<p>Силабус навчальної дисципліни «Вступ у фармацію» Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Освітня програма: Фармація</p>
Рівень вищої освіти	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Посилання на сайт дистанційного навчання (Moodle)	https://mku.edu.ua/moodle/
Викладач (ПІБ, науковий ступінь, наукове звання, посада)	Висоцька Лариса Валеріївна, к. фарм.н., доцент
Контактна інформація викладача (телефон, E-mail викладача)	+380662969270 lora.chadova@gmail.com
Консультації	За попередньою домовленістю Viber (+380662969270) в робочі дні з 9.30 до 17.30)
Мова викладання	Українська
2. Опис дисципліни	
Анотація дисципліни	<p>Вступ у фармацію – наука, яка вивчає історичний шлях розвитку фармації і аптечної справи в Україні та світі.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є історія медицини та фармації, організація роботи аптеки як закладу охорони здоров'я та торгівлі, процес фармацевтичного забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:</p> <p><i>знати:</i></p> <p>Знати основні принципи фармацевтичного забезпечення населення. Знати основні завдання, функції та організаційну структуру аптек. Знати організацію та забезпечення санітарного режиму в аптеці. Знати структуру та джерела фармацевтичної інформації.</p> <p><i>вміти:</i></p> <p>Трактувати основні принципи санітарно-просвітницької роботи. Порівняти види і форми рецептурних бланків та пояснювати основні реквізити. Практикувати основні принципи рецептурного та без рецептурного відпуску лікарських засобів. Пояснювати основні принципи організації зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту. Пояснювати порядок організації внутрішньо аптечного контролю якості екстемпоральних ліків. Класифікувати комп'ютерні програми, що використовуються в роботі аптеки</p>
Пререквізити	Історія державності та культури України, хімія, фізика, інформатика
Постреквізити	Дисципліна закладає основи вивчення наступних дисциплін:

	організація та економіка фармації, аптечна технологія ліків, стандартизація лікарських засобів, медичне та фармацевтичне товарознавство, що передбачає інтеграцію викладання з вище зазначеними дисциплінами на формування умінь застосувати знання в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності.
Формат проведення дисципліни	Для заочної форми здобуття освіти можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.
Мета викладання дисципліни	Основними завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з історією професії, організацією роботи аптеки, завданнями та функціями аптеки, її організаційною структурою, загальними принципами забезпечення лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту населення й лікувально-профілактичних закладів.

3. Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми

Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК 3. Здатність визначати перспективні напрямки та завдання фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я та соціальні пріоритети у забезпеченні населення лікарськими засобами для реалізації доступної і ефективної фармакотерапії та профілактики захворювань населення. ФК 8. Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впровадити в них відповідні системи звітності й обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики (GPP) та здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства. ФК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

<p>ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.</p> <p>ПРН 2. Володіти комунікативними навичками на рівні вільного спілкування в професійному середовищі й громадській сфері щодо проблем фармацевтичної галузі.</p> <p>ПРН 5. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та використання цих результатів для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях</p> <p>ПРН 6. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахування суспільних і виробничих інтересів.</p> <p>ПРН 7. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p>ПРН 10. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом,</p>
--

споживачами, ефективно працювати у команді. Дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.

5. Ознаки дисципліни

Семестр	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Аудиторна робота	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
1	3	90	12	78	Залік

6. Обсяг дисципліни

Види навчальної роботи	Загальна кількість годин
Лекції	4
Семінарські/Практичні/Лабораторні заняття	8
Самостійна робота	78
Всього	90

7. План вивчення навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні, семінарські, лабораторні заняття	самостійна робота
Тема 1. Історія медицини та фармації	1	0	8
Тема 2. Основи організації фармацевтичної інформації. Основи забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів	1	1	7
Тема 3. Організація рецептурного відпуску лікарських засобів	0	1	8
Тема 4. Організація роботи рецептурно-виробничого відділу	1	1	7
Тема 5. Організація безрецептурного відпуску лікарських засобів	0	1	8
Тема 6. Організація роботи відділу запасів	0	1	8
Тема 7. Організація виготовлення і контролю якості екстемпоральних лікарських засобів	0	1	8
Тема 8. Організація роботи відділу продажу готових лікарських засобів за рецептами	0	1	8
Тема 9. Автоматизація роботи аптеки	0	1	8
Тема 10. Нормативно-правові та законодавчі акти України щодо виробничої діяльності та забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптек.	1	0	8
Загальна кількість годин	4	8	78

8. Самостійна робота здобувача

Тема	Завдання для самостійної роботи здобувачів	Рекомендована література
Тема 1. Історія медицини та фармації	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	1, 5, 6, 9, 10, 11, 14-16, 19
Тема 2. Основи організації фармацевтичної інформації. Основи забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7

Тема 3. Організація рецептурного відпуску лікарських засобів	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7
Тема 4. Організація роботи рецептурно-виробничого відділу	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7
Тема 5. Організація безрецептурного відпуску лікарських засобів	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7
Тема 6. Організація роботи відділу запасів	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7
Тема 7. Організація виготовлення і контролю якості екстемпоральних лікарських засобів	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	8, 18, 20, 21-32
Тема 8. Організація роботи відділу продажу готових лікарських засобів за рецептами	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7
Тема 9. Автоматизація роботи аптеки	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	2-4, 7
Тема 10. Нормативно-правові та законодавчі акти України щодо виробничої діяльності та забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму аптек.	Змістовність, аргументованість, цілісність, науковість, обґрунтованість висновків, повнота викладу матеріалу, оформлення	17, 21-32

9. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль).
Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.

10. Список літератури

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія медицини та фармації : навч. посіб. для студентів вищ.фармац. навч. закл. та фармац. ф-тів ВНЗ МОЗ України / А. А. Котвицька, В. В. Горбаньов, О. О. Суриков та ін. – Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2016. – 168 с. 2. История медицины и фармации : учебное пособие для студентов иностранного факультета / А. А. Котвицкая, В. В. Горбанев, А. А. Суриков, А. В. Волкова. – Х. : НФаУ, 2014. – 124 с. 3. История медицины и фармации: учебное пособие для студентов иностранного факультета / А.А. Котвицкая, В.В. Горбанев, А.А. Суриков, А.В. Волкова. – Х. : НФаУ, 2014. – 124 с. 4. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення: нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А.С. Немченко. – Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. – 360 с. – (Національний підручник).
Додаткова література	5. Організація фармацевтичного забезпечення населення: Навч.посібн.

- для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Немченко, А.А. Котвіцька, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А.С. Немченко. – Х.: Авіста-ВЛТ, 2007. – 488 с.
6. Основи організації діяльності аптек у питаннях та відповідях: Навчальний посібник / Під загальною редакцією: А.С. Немченко. – Х.: НФаУ, 2015, - 73 с.
7. Основы организации и экономики фармации в вопросах и ответах: Уч. пособ. для иностр. студ. фарм. вузов в 2-х ч. / Под общ. ред. А.С. Немченко. – Х.: НФаУ, 2009.
8. Технологія ліків. Навчально-методичний посібник: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.І.Тихонов, П.А.Логвін, С.О.Тихонова, О.В.Мазулін, Т.Г.Ярних, О.С.Шпичак, О.М.Котенко; За ред. О.І.Тихонова. – Х.: НФаУ; Оригінал, 2009. – 432 с.
9. Історія медицини / О. Голяченко. – Тернопіль: ЛІЛЕЯ, 2004. – 248с.
10. Історія медицини / С.А. Верхратський С.А., П.Ю. Заблудовський. – К.: Вища школа, 1991. – 431с.
10. Ван Міл Дж., Нельсон І. Громадська фармація в Данії. // Фармац. журн. – 2002. – №2. – С. 15-17.
11. Історія медицини та фармації / З. М.Мнушко. – Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2009. – 208 с.
12. Мешковский А.П. Надлежащая практика хранения медикаментов // Провизор. – 2001. – № 1. – С. 6-8.
13. Саутенкова Н.Л. Організація роботи в датській аптеці // Фармац. журн. – 2001. – № 2. – С. 41-43.
14. Семенченко В.Ф. История фармации. – М.: Альфа, 2010. – 592с.
15. Сорокина Т.С. История медицины. – М.: ИЦ «Академия», 2008. – 560с.
16. Сятиня М.Л. Історія фармації: навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Львів, 2002. – 660 с.
17. Терещук Т.О., Каленюк Т.Г. Становлення аптечного законодавства у Галичині // Фармац. журн. – 1995. – № 4 – С. 88-92.
18. Фармацевтична енциклопедія / Голова ред. ради та автор передмови В.П. Черних. – К.: Моріон, 2005. – 848 с.
19. Чекмн І.С., Вікторов О.П. Лікознавство Київської Русі // Фармац. журн. – 1982. – № 2. – С. 75-78.
20. Ярних, Т. Г. Екстемпоральна рецептура (технологія, аналіз, застосування): метод. рек. / Т. Г. Ярних, о. І. Тихонов, І. С. Грищенко та ін. – Х., 2015. –379 с.
- Нормативно – правова база:**
21. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів» – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т. 1. –1128 с.
22. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів» – 2-е вид. – Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. – Т. 3. – 732 с.
23. Державна фармакопея України/ Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр”- 1-е вид. – Х.: РІРЕГ, 2001. – 556 с.
24. Наказ МОЗ України № 44 від 16.02.93 р. „Про організацію

	<p>зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення”.</p> <p>25. Наказ МОЗ України № 197 від 07.09.93 р. “Про затвердження Інструкції по приготуванню в аптеках лікарських форм з рідким дисперсійним середовищем”.</p> <p>26. Наказ МОЗ України № 275 від 15.05.2006 р. «Інструкція із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів».</p> <p>27. Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2006 р. “Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і виробів медичного призначення, порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог замовлень”.</p> <p>28. Наказ МОЗ України «Перелік провізорських посад у закладах охорони здоров’я» від 28.10.2002 р. №385</p> <p>29. Наказ МОЗ України № 812 від 17.10.2012 р. «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки».</p> <p>30. Руководство по Надлежащей практике хранения фармацевтической продукции // Провизор. – 2004. – № 18.</p> <p>31. Стандарт МОЗ України «Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек» СТ-Н МОЗУ42 – 4.5: 2015 // За ред. проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. – Київ, 2015. – 109с. (Затверджено наказом МОЗ України № 398 от 01.07.2015р.).</p> <p>32. Стандарт МОЗ України «Вимоги до виготовлення стерильних і асептичних лікарських засобів в умовах аптек» СТ-Н МОЗУ 42 – 4.6: 2015 // За ред. проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. – Київ, 2015. – 76 с. (Затверджено наказом МОЗ України № 398 от 01.07.2015 р.).</p>
<p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Електронний архів Національного фармацевтичного університету - http://dspace.nuph.edu.ua 2. Журнал « Маркетинг и реклама» - www.mr.com.ua/ozhurnale.html 3. Журнал «Вісник фармації» - www.nbuu.gov.ua/old_jrn/Chem.../index.html 4. Журнал «Провизор» - www.provisor.com.ua/ 5. Маркетинг газета - http://www.uam.in.ua/rus/projects/marketingnewspaper/arhive.php 6. Маркетинговые исследования в Украине - www.marketingresearch.in.ua 7. Наукова бібліотека - www.lib.nuph.edu.ua 8. Освіта в Україні - www.osvita.com.ua/universities/ 9. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - http://zakon.rada.gov.ua 10. УАМ: Журнал «Маркетинг в Україні» - www.uam.in.ua/rus/projects/marketing-In-ua/ 11. Фармацевтичний журнал: науково-практичний журнал - www.nbuu.gov.ua/old_jrn/Chem.../index.html
<p>11. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов’язкове. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання самостійних завдань із теми. Якщо здобувач пропустив (не відпрацював) більше 50 % занять, він повинен скласти тести (дистанційне навчання) і тільки тоді буде допущений до складання заліку. Обов’язковою умовою отримання</p>	

заліку є відвідування здобувачем більш як 50 % занять. Відвідування занять обов'язкове.	
12. Система оцінювання та вимоги	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Об'єктом оцінювання є рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни різного характеру та рівня складності на проміжних чи заключних етапах його вивчення.</p> <p>Завданням оцінювання є перевірка: рівня засвоєння певного теоретичного матеріалу; набутих навичок виконання різного характеру практичних і розрахункових робіт з опорою на теоретичні знання; уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал і осмислювати зміст теми чи розділу; уміння публічно чи письмово представляти певний матеріал (презентація); уміння інтегрувати необхідні знання із дисциплін, вивчених раніше; уміння аналізувати, синтезувати й оцінювати інформацію тощо.</p> <p>Оцінювання поточного і семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС</p>
Критерії оцінювання письмової роботи	<p>Повнота відповіді або виконання завдання;</p> <p>Рівень сформованості логічних умінь: елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, умовиводів, доводів, описів.</p>
Критерії оцінювання роботи здобувачів на семінарських заняття	<p>Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.</p> <p>Під час дискусії важливі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повага до колег, - толерантність до інших та їхнього досвіду, - сприйнятливність та неупередженість, - здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента, - ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, - я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, - обов'язкове знайомство з першоджерелами. <p>Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.</p>
Критерії оцінювання роботи здобувачів на практичних заняттях	<p>Повнота відповіді або виконання завдання.</p> <p>Рівень самостійності здобувача.</p> <p>Рівень навчально-пізнавальної діяльності.</p>
Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів	<p>Повнота відповіді або виконання завдання.</p> <p>Рівень самостійності здобувача.</p> <p>Сформованість навчально-інформаційних умінь.</p> <p>Сформованість навчально-інтелектуальних умінь.</p> <p>Рівень сформованості фахових вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання).</p>
Умови допуску до підсумкового	<p>Підсумковий контроль у формі <i>екзамену</i> здійснюється на основі зарахування всіх виконаних здобувачами завдань (для цього отримані</p>

контролю	бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 % завдань
----------	---

Узагальнені критерії оцінювання поточної успішності здобувача вищої освіти

За шкалою ECST	Сума балів	Оцінка за нац. шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
A	90-100	5 відмінно	Глибокі знання передбаченого програмного матеріалу. Грамотні і логічні відповіді на поставлені запитання. Здобувач приймає правильні рішення при розв'язанні практичних завдань, бездоганно володіє прийомами роботи з устаткуванням, приладами та комп'ютером; самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
B	82-89	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
C	75-81	4 добре	Знання суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
D	64-74	3 задовільно	Знання неповні, поверхневі. Здобувач відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
E	60-63	3 задовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
FX	35-59	2 незадовільно з можливістю повторного складання	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
F	1 -34	2 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.